

ပုခက်လွဲသည့် လက်များဖြင့် ပြန်လည်မွေးဖွားလာသည့် ရွာကလေး

ခရီးအစ

သုတေသီသည် မြန်မာပြည်ဖွားနာဂတိုင်းရင်းသူတစ်ဦးဖြစ်ပြီး The Highland Institute (THI) နှင့် Danish Institute for International study (DIIS) တို့ပူးပေါင်းအကောင်အထည်ဖော်သည့် Myclimate Project တွင်အလုပ်လုပ်ရန် လွန်ခဲ့သည့် လ အနည်းငယ်တွင် မြန်မာပြည်မှ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ နာဂလန်းရှိ ကိုဟီးမားမြို့ နိုင်ငံသို့ရောက်ရှိနေသူဖြစ်သည်။ ကိုယ်တိုင်က နာဂဟုဆိုသော်လည်း အိန္ဒိယဘက်အခြမ်းရှိ နာဂလန်းကို ပထမဆုံးရောက်ဖူးသူမို့ နယ်မြေကျွမ်းကျင်မှုမရှိပေ။ Myclimate သုတေသနစီမံကိန်း အတွက်ကျေးရွာများကို ကနဦးအဆင့် စဉ်းစားကြစဉ် THI မှ ဘုတ်အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဖြစ်သူ ဆရာကြီးက မြန်မာပြည်နယ်စပ်နှင့် မနီးမဝေးတွင်ရှိသော ကျေးရွာ ၃-၄ ရွာကို သွားလေ့လာရန်အကြံပြုဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ထိုအထဲတွင် ပေါ်ကျူရီ နာဂမျိုးနွယ်စု များနေထိုင်သည့် မဂျီ (အမည်လွဲ) ရွာသည်လည်း တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်သည်။ မိတ်ဆက်ပေးသည့် ဆရာကြီးက ထိုရွာတွင် ဆားထွက်ကြောင်းလည်း ပြောပြထားပြီး နက်ရှိုင်းသည့် ပေါ်ကျူရီ နာဂမျိုးနွယ်စု၏ သမိုင်းရှိကြောင်းလည်း ပြောပြထားသည်။ ထိုစဉ်ကတည်းက သုတေသီသည် မဂျီ ရွာကို သွားချင်သော စိတ်တော့ရှိသည်။ ရွာအကြောင်းကို မိတ်ဆက်ပေးသည့် ဆရာကြီးက အကယ်၍သွားမည်ဆိုပါက သူ့အနေဖြင့် ဒေသခံတစ်ချို့နဲ့ မိတ်ဆက်ပေးနိုင်သည်ဟုလည်း စကားရှိထားခဲ့သည်။ သို့စေကာမူ သုတေသီသည် ကိုယ်တစ်ခါမှ မသွားဖူးသည့် အရပ်ဒေသ၊ ကိုယ်လုံးဝနားမလည်သည့် ဘာသာစကားပြောသည့်ဆီသို့ သွားရမည်မို့ တစ်ဘက်တွင် စွန့်စားချင်စိတ်များရှိသော်လည်း အခြားတစ်ဘက်တွင် ကြောက်စိတ်များလည်း ရှိနေပြန်သည်။ Myclimate Project ဦးဆောင်သူကလည်း သုတေသီတို့အား မိုးတွင်းမဝင်ခင် လေ့လာမည့်ကျေးရွာများသို့ မိတ်ဆက်ခရီးစဉ်အနေဖြင့် အနည်းဆုံး တစ်ခေါက်စီတော့ သွားထားစေချင်သည့် သဘောရှိသည်။ နာဂကျေးရွာ တော်တော်များများသည် မိုးတွင်းကာလတွင် မြေပြိုမှုများရှိသည့်အတွက် ခရီးသွားရန်ခက်ခဲသည်မဟုတ်လား။ အထူးသဖြင့် မြို့ပြနဲ့ ဝေးလံခေါင်သီသည့် နေရာများဆိုလျှင် ပိုဆိုးသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း မိုးမများခင် ပထမဆုံးအချို့ လေ့လာရေး ခြေလှမ်းများ စလှမ်းထားဖို့ရန်လိုသည့်တွက် သုတေသီ ထင်ထားသည်ထက် ခရီးစဉ်ကို လျင်မြန်စွာပင် စီစဉ်ခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် မဂျီ ရွာသို့သွားရန် ပထမဆုံးအနေဖြင့် THI မှဆရာကြီးအား ဒေသခံများနှင့် မိတ်ဆက်ပေးရန် အပူကပ်လေတော့ ဆရာကြီးက ဖဆာရို(Pfutsero) မြို့ရှိတက္ကသိုလ်တစ်ခုမှ ပါမောက္ခတစ်ဦးနှင့် မိတ်ဆက်ပေးခဲ့သည်။ ထို ပါမောက္ခ မှတဆင့် မဂျီ ကျေးရွာ၏ Head Gaon Bura (Head GB) ရာထူးရှိသူ (ကျေးရွာ၏ အကြီးအကဲဖြစ်သူ- ရုပ်မိရုပ်ဖခေါင်းဆောင်) နှင့်မိတ်ဆက်ပေးခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် သုတေသီသည် မဂျီ ရွာသို့ ခရီးစဉ်တစ်လျှောက် ကားမောင်းဆရာလည်းဖြစ် ဘာသာပြန်လည်း ဖြစ်သူ ဂျိုးဆက် နှင့်အတူ ဇွန်လ ၅ ရက်နေ့တွင် ခရီးအစပြုခဲ့သည်။ ခရီးလမ်းတစ်လျှောက် အဆင်ပြေပါ့မလားဆိုသည့် အတွေးများဖြင့် သွားခဲ့ရာ

ကိုဟီမားမြို့မှ ၆ နာရီကျော်မောင်းခဲ့သည့် ခရီးမှာ ဘယ်အချိန်ရောက်သွားမှန်း မသိ ရောက်သွားခဲ့သည်။ ဂျိုးစက်က ယခင်ကဆိုလျှင် လမ်းမကောင်းသည့်အတွက် ကိုဟီမား မှ ထိုရွာကိုရောက်ဖို့ရန် ၇ နာရီကျော် စနာရီဝန်းကျင် မောင်းရသည်ဟုဆိုသည်။

ကျေးရွာသို့ရောက်ခဲ့လေပြီ။ ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စု အများစုမှာ တောင်ကုန်းကလေးပေါ် တည်ရှိနေပြီး နောက်တိုးအိမ်များ ဖြစ်ဟန်ရှိသော အိမ်များသည် တောင်စောင်းတစ်လျှောက်တွင် နေရာယူထားကြသည်။ အမြင်အားဖြင့်သုံးသပ်ကြည့်လျှင် အိမ်ကြီးအိမ်ကောင်းမတွေ့ရဘဲ စီးပွားရေး ခက်ခဲပုံပေါ်သော်လည်း ရွာအဝင်တွင် တည်ရှိသည့်ဘုရားကျောင်းမှာ ရွာ၏ အနေအထားနှင့်ယှဉ်လျှင် ခမ်းနားထည်ဝါလွန်းလှသည်။ သုတေသီတို့ရောက်သည့်အချိန်မှာ ရာသီဥတုကလည်း သာယာနေပြီး ဒေသရှိကျေးငှက်များ၏ ဆိုတေးသံများ၊ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များ၏ အသံများကို စကြားရသည့်အခါ သုတေသီ၏မွေးရပ်ဌာနေကို ရောက်နေသလိုစတင် ခံစားလာစေခဲ့သည်။ သုတေသီသည် မြန်မာပြည်ရှိရာအရပ်ကို လှည့်ကြည့်ရင်း ရွာရှိမိဘများနှင့် မွေးချင်းများကို လွမ်းဆွေးရသလို တစ်ချိန်ထဲတွင် ဒီကျေးရွာမှာရှိတဲ့သူတွေက ငါတို့နဲ့ အတူတူပါလားဆိုသည့် ခံစားချက်က နှလုံးသားထဲ နွေးခနဲ ဖြစ်စေသည်။

သုတေသီမှာ အတွေ့များစွာထဲ ရှိနေစဉ် ဂျိုးဆက် က Head GB နှင့်ဖုန်းပြောအပြီး ကားကို Head GB အိမ်သို့မောင်းသွားခဲ့သည်။ Head GB က သုတေသီတို့ကို သူ့အိမ်တွင်သာတည်းရန် အားလုံးစီစဉ်ထားသည်။ သုတေသီတို့ကိုလည်း လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ကြိုဆိုသည်။ သုတေသီသည် မြန်မာပြည်ဖွားနာဂဟု သိရသည့်အခါ “ ငါတို့တွေက ဘာမှမခြားနားပါဘူး။ ညီအစ်ကို မောင်နှမတွေပါ” ဟုဆိုကာ သူ့ကိုလည်း ဘုရားသား (အစ်ကို) ဟုသာခေါ်ရန်ပြောသည်။ ထို့အပြင်ရွာကိုယခုကဲ့သို့ လာရောက်လေ့လာသည့်အတွက်လည်း ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောသည်။ လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင် ဖြစ်သည့်အတွက် နေ့ခင်းဘက်တွင် ဒေသခံများနှင့် စကားပြောရန် ခက်ခဲသော်လည်း ညနေပိုင်းနှင့် မနက်ပိုင်းအချိန်များတွင် တွေ့ဆုံနိုင်ရန် သူ့စီစဉ်ပေးမည်ဟု ဆိုသည်။ Head GB ၏ ခရီးဦးကြိုပုံသည် သုတေသီ၏ စိုးရိမ်ပူပန်ခဲ့မှုများအားလုံးကို ခွဲချလိုက်သလိုပင် လူကပေါ့ပါးသွားသည်။ ခရီးစဉ်အတွက် စိုးရိမ်ပူပန်ခဲ့မှုများ အားလုံး မရှိတော့ပြီ။ ဤခရီးစဉ်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် ပါဝင်ကူညီပေးခဲ့သူအားလုံးကို အထူးကျေးဇူးတင်ကြောင်း တစ်ထဲ တစ်ဖွဖွ ရေရွတ်နေမိသည်။

ရှင်သန်ဆဲ အဖြစ်ဆိုး_ မဂျီရွာကလေး

ကျေးရွာ၏ ရှေးမိနောက်မိလူကြီးတစ်ဦးဖြစ်သူ အသက် (၆၉) နှစ်အရွယ် သိက္ခါတော်ရဆရာတော် Rev Zhiwuotho အိမ်သို့ Head GB ၏ ပို့ဆောင်ပေးမှုဖြင့် ရောက်ရှိခဲ့သည်။ Rev ၏ အိမ်သည် တစ်ထပ်တိုက်အိမ်လေးဖြစ်သည်။ အိမ်ဝင်ဝင်ချင်းတွင် အိုးခွက်ပန်းကန်အသစ်များစွာ စီရိုခင်းကျင်းထားသည့်

သပ်ရပ်နေသော မီးဖိုချောင်ရုံပြီး မီးဖိုမှ ခြေတစ်လှမ်း လှမ်းလိုက်လျှင် ကွပ်ပျစ် ခင်းထားသည့် ဧည့်ခန်းဆီသို့ ရောက်သည်။ ဧည့်ခန်း၏နံရံတွင် နာဂရိုးရာ စောင်တစ်ထည်ကိုသာ ပတ်ထားသည့် လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်းများစွာက ရိုက်ထားဟန်ရှိသော နာဂအမျိုးသားတစ်ဦး၏ ပုံကိုချိတ်ဆွဲထားသည်။ အိမ်ကလေးမှာ အခန်းဖွဲ့ထားခြင်း မရှိဘဲ ဧည့်ခန်းနှင့် မီးဖိုဆောင်သာပါသော Hall အမျိုးအစားပုံစံရှိပြီး သပ်သပ်ရပ်ရပ်ဖြင့် နေချင်စဖွယ်ရှိသည်။

Rev က ကျွန်မတို့လာမည်ကို ကြိုသိထားဟန်တူသည်။ အဝတ်အစား ကျကျနန ဝတ်ထားပြီး ဧည့်ခန်းတွင် ထိုင်လျက်စောင့်နှင့်နေသည်။ ကျွန်မတို့ကိုတွေ့တော့ ထပြီး လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်သည်။ အားလုံးမိတ်ဆက်အပြီးမှာတော့ ကျွန်မတို့ဘက်က ဘာမေးခွန်းမှ မမေးခင်မှာပင် Rev က ကျေးရွာသမိုင်းအကြောင်းကို စပြောပါတော့သည်။

“ဒီရွာကို (မဂျီ) ဘယ်နှခုနှစ်မှာ စပြီးရွာတည်ခဲ့သလဲ ဆိုတာကတော့ တိတိကျကျ မှတ်ထားတာမျိုး မရှိပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ၁၈၈၀ ခုနှစ်ဝန်းကျင် (ထိုစဉ်က အိန္ဒိယနှင့် မြန်မာပြည် နာဂနယ်နယ်ပိုင် ပိုင်းခြားထားတာမရှိသေးခင်) မှာ ဖြစ်နိုင်တယ်လို့ ရှေးလူကြီးတွေက ခန့်မှန်းကြတယ်။ ၁၈၈၀ ဝန်းကျင်လောက်မှာ ပန်ဆပ်ကျေးရွာ (ယခုမြန်မာပြည်ဘက်အခြမ်းရှိ ကျေးရွာ) ကနေ ညီအစ်ကို သုံးဦးဟာ ရေကြည်ရာမြက်နုရာကို ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ခဲ့ကြရင်း အစ်ကိုအကြီးဆုံးဖြစ်သူ Hütsu က ပေါ်ကျူရီ နာဂမျိုးနွယ်စု ကျေးရွာတစ်ရွာမှာ နေခဲ့လိုက်တယ်လို့ ပြောတယ်။ အလတ်ဖြစ်သူကတော့ ဝဟုန် ကျေးရွာလို့ခေါ်တဲ့ ကျေးရွာတစ်ရွာကို ထူထောင်ခဲ့ပြီး ညီအငယ်ဆုံးဖြစ်သူကတော့ နန်ခို ကျေးရွာ (ယခု မဂျီ ကျေးရွာ)ကို ထူထောင်ခဲ့တယ်။ ဒီရွာကို စတည်တုန်းက နာမည်ကို နန်ခိုရွာလို့ နာမည်ပေးခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ ရွာက ဆားထွက်တော့ ဇင်မိုင်းနာဂမျိုးနွယ်စုတွေက နန်ခိုရွာကို ဆားကုန်ကူးရင်း ငန်သော၊ ဆားထွက်သော နေရာ “ မဂျီ ” ရွာလို့ခေါ်ကြတယ်။ အဲလိုခေါ်ရင်းနဲ့ပဲ ကျေးရွာနာမည်က မဂျီ လို့ပဲတွင်သွားခဲ့တယ်လို့ ရှေးလူကြီးတွေပြောတယ်။ အကြီးဆုံးအစ်ကိုကတော့ ရှိနေပြီးသားရွာမှာ အခြေချနေထိုင်တဲ့အတွက် ရွာသူကြီး မဖြစ်ခဲ့ဘူး။ အလတ်နဲ့ အငယ်ဆုံးညီကတော့ သူတို့ထူထောင်ခဲ့တဲ့ ရွာအသီးသီးမှာ ရွာသူကြီးတွေဖြစ်ခဲ့ကြတယ်။ အလတ်ရဲ့ မျိုးဆက်ကတော့ ဒီနေ့ခေတ်အထိ ဝဟုန်ရွာမှာ သူကြီးစနစ်ကို ကျင့်သုံးနေသေးတယ်လို့ဆိုပါတယ်။ အငယ်ဆုံးညီ ထူထောင်ခဲ့တဲ့ မဂျီ ကျေးရွာမှာတော့ ၁၉၆၀ စက်တင်ဘာ (၆) ရက်နေ့မှာ တိတယမျိုးဆက်ဖြစ်တဲ့ ကျွန်တော့်အဘိုး ရွာသူကြီးနဲ့အတူ အခြားသူ (၈) ဦးကို အိန္ဒိယစစ်သားတွေက ခေါင်းဖြတ်သတ်ခဲ့ပြီးနောက်ပိုင်း ရွာ ခဏပျက်သွားခဲ့တယ်။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော့်အသက် (၇) နှစ်ပဲ ရှိပါသေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့ စစ်ဘေးရှောင်စခန်းမှာ တစ်နှစ်ခွဲလောက် ရှောင်ခဲ့ကြရတယ်။ အဲဒီကပြန်လာပြီး ဒုတိယအကြိမ် ရွာကို ပြန်ထူထောင်ခဲ့တယ်။ ဆိုတော့ ပဉ္စမမြောက်မျိုးဆက်ဖြစ်တဲ့ ကျွန်တော့်အချိန် ကနေစပြီး သူကြီးစနစ်ကို ဆက်မကျင့်သုံးခဲ့ကြတော့ဘူး။”

Rev သည် ကျေးရွာတည်ခဲ့သည့် သူကြီး၏ ပဉ္စမမြောက်မျိုးဆက်ဖြစ်သည်ကို သုတေသီတို့ သိလိုက်ရသည်။ နံရံတွင် ချိတ်ဆွဲထားသည့် နာဂအမျိုးသား၏ ပုံမှာ သူ့အဖိုး (ဒုတိယမျိုးဆက်) ဖြစ်သည်ဟုသိရသည်။

Rev ကဆက်ပြောသည်။ “ကျွန်တော် ဒီအကြောင်းကို ပြောရင် အခုမျက်စိရှေ့မှာ ဖြစ်နေသလိုမျိုး ပြန်မြင်ယောင်တယ်။ အဲဒီနေ့က ကျွန်တော့် အဘိုး(သူကြီး)၊ ကျွန်တော်အဖေ နှင့် ဦးလေး(အဖေ့ညီ) သုံးဦးလုံးကို အခြားသူ (၆) ဦးနဲ့အတူ ခေါင်းဖြတ်သတ်ခံခဲ့ရတယ်။ ကျွန်တော်ပြောရင် စုံမှာ မဟုတ်ဘူး။ အသေးစိတ်ရေးထားတာရှိပါတယ်။ ဖတ်ကြည့်ပါ။”

အဲဒီနောက် A4 အရွယ်စက္ကူနှင့် (၂) မျက်နှာခန့် ရေးသားထားသော စာကို ထုတ်ပေးခဲ့သည်။ သူရေးထားသည့် မှတ်တမ်းထဲတွင် စက်တင်ဘာလ (၆) ရက်နေ့ ၁၉၆၀ ခုနှစ် နေ့ခင်း (၁၀) နာရီဝန်းကျင်ခန့်တွင် (Thuda (Phor ရှိ အိန္ဒိယစစ်တပ်၏ စစ်စခန်းတစ်ခုဖြစ်သော Punjab Regiment ၏ စစ်လေယာဉ် Dakota ကိုနာဂစစ်သားများက ပစ်ချခြင်း နှင့် Asam Rifles စခန်းကို တိုက်ခိုက်ခံရခြင်း ဖြစ်စဉ်ကြောင့် အပြစ်မဲ့ပြည်သူများ နှိပ်စက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဖော်ပြထားသည်) ကျေးရွာသို့ဝင်လာပြီး တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှထွက်ပြေးနိုင်ခြင်း မရှိစေရန် လိုင်း (၃) လိုင်းဖြင့် ဝိုင်းထားလိုက်သည်။ ထို့နောက် ကြောက်စရာအသံဖြင့် တစ်ရွာလုံး အပြင်ထွက်ရန် အော်ဟစ်ခေါ်ထုတ်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် အမျိုးသားအုပ်စုကို နည်းမျိုးစုံဖြင့် ရိုက်နှက် နှိပ်စက်ပြီး ထိုနှိပ်စက်မှုများကို အမျိုးသမီးများနှင့် ကလေးများအား တစ်နေကုန် ရပ်ကြည့်စေခဲ့သည်။ ထို့နောက် ညနေ (၄) နာရီခန့်ရောက်သည့်အခါ အမျိုးသမီးနှင့် ကလေးငယ်များကို ခွေးတိရိစ္ဆာန်မောင်းထုတ်သကဲ့သို့ တောထဲသို့ မောင်းထုတ်ခဲ့ပြီး တစ်နေကုန် ရိုက်နှက် နှိပ်စက်ထားပြီးသော အိမ်ထောင်ဦးစီးများကို သူကြီးအိမ်တွင် ခေါင်းဖြတ်သတ်ကာ အိမ်နှင့်အတူ မီးရှို့ခဲ့သည်ဟု ရင်နင့်ဖွယ် ဖော်ပြထားသည်။

Rev ပေးလိုက်သည့် စာရွက်ကိုယူပြီးသည်နှင့် သုတေသီတို့သည် Rev ကို စိတ်မကောင်းစရာများ ထပ်မံတွေ့စေလိုသည့်အတွက် အခြားသော အကြောင်းအရာများပြောင်းကာ ဆွေးနွေးပြီး ထွက်လာခဲ့သည်။

ထို့နောက် ထိုနှိပ်စက်ခံခဲ့ရသည့် ဖြစ်စဉ်တွင် ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ခဲ့ပြီး အသက်ဘေးမှ လွတ်မြောက်လာခဲ့သူ အဘိုး (ချက်ဂစ်ဘာသာစကားဖြင့် Apsüse) တစ်ဦးနှင့် GB မှ မိတ်ဆက်ပေးသဖြင့် Apsüse ထံမှလည်း ပထမအကြိမ် ကျေးရွာပျက်ခဲ့ရသည့် ကိုယ်တွေ့ အတွေ့အကြုံကိုလည်း လေ့လာခွင့်ရခဲ့သည်။ Apsüse နဲ့မိတ်ဆက်ပြီးသည့်အခါ တွင်

“ လူသားတစ်ယောက်အနေနဲ့ တွေ့ကြုံဖို့ခက်ခဲတဲ့ အိပ်မက်ဆိုးကြီးကို ငါတို့ကြုံခဲ့ရတယ်။ ငါတို့ရွာသားတွေလိုတော့ ဒီကမ္ဘာလောကကြီးမှာ ဘယ်သူမှ ဒုက္ခရောက်ဖူးမယ် မထင်ပါဘူး။ ”

ဟု Apsüse ကစကားအစချီလိုက်သည်။ ထို့နောက် အချိန်ခဏကြာသည်အထိ Apsüse ငြိမ်သွားသည်။ Apsüse ၏ မျက်နှာသည် အလွမ်းခါတ်ခံများရှိနေပြီး တစ်ခုခုကို လွမ်းဆွေး ဝမ်းနည်းနေပုံရသော်လည်း ခွင့်လွှတ်တတ်ပြီး

သဘောထားကြီးသည့်မျက်နှာ ကရုဏာကြီးမားသည့် အရိပ်အငွေ့များကိုလည်း မြင်ရသည်။ ထို့နောက် သူပြောသည့် အကြောင်းအရာကို သေချာမှတ်တမ်းတင်ပေးပြီး စာအုပ်လည်းထုတ်ဝေရန် မေတ္တာရပ်ခံသည်။

Apsuse က ဆက်ပြောသည် " ၁၉၆၀ စက်တင်ဘာလ (၆) ရက် မနက် (၁၀) နာရီလောက်မှာ အိန္ဒိယ စစ်သားတွေရဲ့ ရက်စက်သတ်ဖြတ်မှုကို ခံခဲ့ရတယ်။ အဲဒီအိန္ဒိယစစ်သားတွေ ရွာထဲကို ဝင်လာပြီးတော့ တစ်ရွာလုံးကို စုဖို့ ကြောက်စရာ အသံကြီးတွေနဲ့ အော်ခေါ်တယ်။ အဲဒီတုန်းကတော့ ရွာအိမ်ခြေကလည်း (၁၀) အိမ်ကျော်ကျော်လောက်ပဲ ရှိတာ။ အိမ်တွေက ပြန့်ကျဲနေတာမျိုးလည်းမဟုတ်ဘူး တစ်အိမ်နဲ့ တစ်အိမ်က ကပ်ကပ်လေးတွေ နေကြတော့ ထွက်ပြေးဖို့၊ ပုန်းနေဖို့လည်း အခွင့်အရေးမရခဲ့ပါဘူး။ တစ်ရွာလုံးက သူကြီးအိမ်နားမှာ စုကြတယ်။ စုပြီးတဲ့အချိန်မှာ အမျိုးသမီးတွေနဲ့ ကလေးတွေကို တစ်ဘက်အခြမ်းမှာ ရပ်ခိုင်းတယ်။ အမျိုးသားတွေ (အိမ်ထောင်ဦးစီးများနှင့် အရွယ်ရောက်ပြီးသော အမျိုးသားများ) တစ်ဖက်အခြမ်းမှာ ရပ်စေတယ်။ ပြီးတော့ အဲဒီအမျိုးသားတွေကို နားရွက်ဆွဲပြီး ဖားလိုခုန်ခိုင်းတယ်။ မျောက်တွေလို အော်ခိုင်းတယ်။ ကြိုးတုပ်ပြီး နေလှန်းတယ်။ အဲ့လိုနှိပ်စက်နေရင်းနဲ့လည်း သူတို့ရဲ့ သေနတ်တွေ တုတ်တွေနဲ့ ဆက်တိုက်ထုတယ်၊ ရိုက်တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ငါ့အဖေ (မွေးစားအဖေ) ကတော့ ရွာမှာ အသက်အကြီးဆုံးမို့လို့ လုံးဝမပြေးနိုင်ဘူး။ မပြေးနိုင်တဲ့အဖေကို စစ်သားတွေက သူတို့ ဖိနပ်တွေနဲ့ တက်နှင်းတယ်။ ကန်တယ်။ သေနတ်ဒင်တွေနဲ့ ထုတယ်။ အဖေပေါင်တစ်ခုလုံးက ညိုမဲနေပြီး မျက်စိတွေလည်း ဖူးရောင်လို့ ဘာမှ မမြင်ရတော့ပါဘူး။ အဲဒီလို နှိပ်စက်နေတာကို မိန်းမတွေနဲ့ ကလေးတွေက မတ်တပ်ရပ်ကြည့်နေခဲ့ရတယ်။ ငါလည်း အဖေကိုသနားလွန်းလို့ " အဖေ အဲ့လိုအရိုက်ခံနေမယ့်အစား မပြေးနိုင်ရင်လည်း သူငယ်ချင်းတွေ နောက်ကပဲဖြစ်ဖြစ် လိုက်လို့နေပါလား" လို့အော်ပြောလိုက်မိတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ငါ့အသက် ဘယ်နှစ်နှစ်ရှိပြီလဲတော့ သေချာ မသိဘူး။ ၁၄ နှစ်လောက်တော့ ရှိမယ်ထင်ပါတယ်။ ငါ့အဲလိုပြောတဲ့အတွက် ငါ့ကို စစ်သားတစ်ယောက်က ဆွဲထုတ်လိုက်တယ်။ ငါ့ကိုလည်း အခြားလူကြီးတွေလို ရိုက်တယ်။ ပြီးတော့ အဖေကိုယ်စား ရွာက ဦးလေးတွေနဲ့အတူ အပြစ်ပေးခံရတယ်။ အနှိပ်စက်ခံရတဲ့သူတွေက ခါးတွေလည်းကျိုးကြတယ်။ ခြေတွေ၊ လက်တွေ၊ နံရိုးတွေလည်း ကျိုးကြတယ်။ တစ်ချို့ဆိုရင် တရွတ်တိုက် ဆွဲပြီး သူတို့ ပေးတဲ့အပြစ်ကို လိုက်လုပ်ရတယ်။ ဘေးနားမှာ ကြည့်နေတဲ့ မိန်းမကြီးတွေကလည်း သူတို့ ယောက်ျားတွေ၊ သူတို့ သားကြီးတွေ နှိပ်စက်ခံနေရတာကို ကြည့်ပြီး အော်ဟစ်ငိုကြွေးနေကြတယ်။ တစ်နေကုန် မနားတမ်း နှိပ်စက်ပြီး ညနေ (၄) နာရီလောက်ရောက်တော့ အမျိုးသမီးတွေနဲ့ ကလေးတွေအကုန်လုံးကို စစ်သားတွေက တောထဲ မောင်းထုတ်လိုက်တယ်။ ငါ့ကိုတော့ ကြိုးနဲ့ တုပ်ပြီးတစ်နေရာမှာ ထားတယ်။ အဖေတို့ကိုတော့ သူကြီးအိမ်ထဲ အကုန်ထည့်လိုက်တယ်။ ငါ့ကို သီးသန့်ထားတဲ့အချိန်မှာ နီပေါလူမျိုးလို့ ထင်ရတဲ့ စစ်သားတစ်ယောက်က ငါ့ကို ပြေးပါလို့ ပြောတာလားတော့ မသိဘူး လက်လေးနဲ့ လုပ်ပြတယ်။ ငါလည်း အရိုက်ခံထားတဲ့ အရှိန်ကြောင့် ခြေထောက်တွေ လှုပ်လို့မတော့ရဘူး။ အဲဒါနဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကို တောင်အောက်ဖက် လှိမ့်ချလိုက်တယ်။ ငါ့လှိမ့်ချနေတဲ့ အချိန်မှာတပဲ သေနတ်သံတွေ

ဆက်တိုက်ကြားခဲ့ရတယ်။ အဲဒီတုန်းက အဖေတို့ကို သေနတ်နဲ့ ပစ်သတ်နေပြီလို့ ငါထင်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် မဟုတ်ဘူး။ အဖေတို့ကို သူကြီးအိမ်ထဲမှာ ထည့်ပြီး တစ်ယောက်ချင်းစီ ခေါင်းဖြတ်သတ်ခံခဲ့ရတယ်။ အဲဒါကိုတော့ ငါကိုယ်တိုင် မျက်စိနဲ့ မမြင်ခဲ့ဘူး။ ဒါပေမယ့် ပထမဆုံးလူတစ်ယောက်ကို ခေါင်းဖြတ်လိုက်တဲ့ အချိန်မှာ တံခါးနားထိုင်နေတဲ့ ဦးလေးက “ ငါတို့ ဘာအပြစ်မှလည်း မလုပ်ထားပဲ အလကား သူများခေါင်းဖြတ်တာတော့ မခံနိုင်ဘူးဟေ့” ဆိုပြီး ထွက်ပြေးတယ် ပြောတယ်။ ငါကြားခဲ့တဲ့ သေနတ်သံက ထွက်ပြေးတဲ့ အဲဒီဦးလေးကို ပစ်ခတ်တဲ့ အသံဖြစ်ခဲ့တာပေါ့။ ကံကောင်းစွာနဲ့ပဲ ကျည်ဆံက လက်သန်းပဲ ထိသွားတယ်။ သူ့ပြောပြချက်အရကတော့ သူတို့ကို သိုးတွေလို တန်းစီထိုင်စေပြီး တစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက် ခေါင်းဖြတ်သတ်ခဲ့တယ်လို့ ပြောတယ်။ ခေါင်းဖြတ်ဖို့ စစ်သားတစ်ယောက်က ဓါးယူလာတဲ့အချိန်မှာတော့ သူကြီးက 'ကိုယ့်ရဲ့ မွေးရာပါအခွင့်အရေးအတွက် စွန့်လွှတ်ပေးဆပ်ခြင်းဟာ လူတစ်ယောက်ရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာတစ်ခုဖြစ်ပြီး ကျုပ် ဘယ်တော့မှ အရှုံးပေး၊ အလျှော့ပေးမှာ မဟုတ်ဘူး။ အနာဂတ် နာဂမျိုးဆက်တွေအတွက် ကျုပ် အသက်ကို စတေးဖို့ အဆင်သင့်ပဲ။' လို့ အော်ခဲ့တယ်တဲ့။ သူအော်လို့ မပြီးခင်မှာပဲ ပထမဆုံးတစ်ယောက်ရဲ့ ခေါင်းကို ဖြတ်လိုက်တယ်တဲ့။ အဲဒီအချိန် သူလည်း ထွက်ပြေးခဲ့တယ်။ အဲဒီနေ့မှာ သူကြီးအပါအဝင် (၉) ဦး ခေါင်းဖြတ်သတ်ခံခဲ့ရတယ်။ အဲဒီထွက်ပြေးသွားတဲ့ သူကလည်း ဒီအကြောင်းအရာတွေကို ပြောဖို့သက်သက်ပဲ ဘုရားက လွှတ်ပေးခဲ့သလား မပြောတတ်ဘူး။ တစ်လလောက်နေတော့ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာဒဏ်ရာနှင့် နှိပ်စက်ခံထားရတဲ့ ဒဏ်ရာတွေကြောင့် သူဆုံးသွားပါတယ်။ သူ့မှာတော့ မိန်းမနဲ့ ကလေး (၅) ဦးကျန်ခဲ့တယ်။ အခု သူ့မိန်းမကတော့ သက်ရှိထင်ရှားရှိနေသေးတယ်။ ငါ့အစ်ကိုကြီးလည်း ဘယ်လိုပုံစံနဲ့ ထွက်ပြေးခဲ့ရသလဲ မသိပေမယ့် ရွာတောင်ခြေအောက်မှာ တဟင်းဟင်းနဲ့ ညည်းညူသံကြားလို့ တခြားရွာက သူတွေ လမ်းသွားရင်းတွေ့သွားတာ ပခုံးနှစ်ဘက်လုံးမှာ ဓါးခုတ်ဒဏ်ရာတွေနဲ့ အသက်မသေဘဲ တွေ့ခဲ့ပေမယ့် ဘာမှ မပြောနိုင်တော့ဘူး။ သိပ်မကြာဘူး အဲဒီရွာသားတွေရဲ့ လက်ပေါ်မှာပဲ ဆုံးသွားရှာတယ်။

ငါ့အကြောင်း ပြန်ဆက်ရမယ်ဆိုရင် ငါ တောင်အောက်ကို လှိမ့်ချလိုက်ပြီး အမျိုးသမီးအုပ်စုတွေနဲ့ ကလေးတွေ ဘယ်ရောက်သွားလဲ လိုက်ရှာပါတယ်။ ဘာအသံမှ မကြားရဘူး။ ငါ့ခန္ဓာကိုယ်မှာ အင်္ကျီတစ်ထည်ပဲ ကျန်တယ်။ အဲဒီအင်္ကျီကို ချွတ်၊ မြေကြီးပေါ်မှာ ခင်းလိုက်ပြီး လှဲနေလိုက်တယ်။ ငါဘယ်ရောက်နေသလဲဆိုတာ ငါ မသိခဲ့ဘူး။ အဲဒီအချိန်မှာ ကျားသစ်တွေက အုပ်စုလိုက် ငါ့ကို လာဝိုင်းတယ်။ ငါ သူတို့ထက် ကြောက်စရာတွေ မြင်ထားတော့ သူတို့ကို မကြောက်တော့ဘူး။ ဒီတိုင်းလဲနေလိုက်တယ်။ ငါအိပ်ပျော်သွားခဲ့တယ်။ နောက်နေ့မှာ ကလေးတွေနဲ့ အမေတွေကို လိုက်ရှာတယ်။ ကလေးငိုသံတွေ ရေးရေးလေး ကြားနေရတယ်။ ငါလည်း အသံကြားတဲ့နောက် လိုက်သွားတယ်။

ငါရောက်သွားတဲ့အချိန်မှာ ကလေးတွေနဲ့ အမေတွေက အစာရေစာပြတ်လပ်နေကြပြီး ကလေးတွေက ငိုနေကြတယ်။ ကလေးတွေရဲ့ငိုသံကြားပြီး စစ်သားတွေလိုက်လာမှာစိုးလို့ အမေတွေက ကလေးတွေကို ထားခဲ့ပြီး ချောင်းကိုသွား၊ သူတို့ ခေါင်းပေါင်းတွေကို ရေဆွတ်ပြီး နေရာပြန်ရောက်တော့မှ လက်ဖဝါးထဲကို ရေညှစ်ထည့်ပြီး တိုက်ကြတယ်။

အမေတွေတစ်ချို့က အိမ်ပြန်ကြရအောင်လို့ပြောတယ်။ တစ်ချို့က ငါတို့ကလေးတွေပါ အသတ်ခံနေရ လိမ့်မယ်လို့ ပြောတယ်။ နောက်ဆုံး အသက်ကြီးတဲ့ အမေတွေရဲ့ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ခံယူဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါတယ်။ အသက်ကြီးတဲ့ အမေတွေက စစ်သားတွေက ရွာကို ပြန်လာနိုင်တယ်။ ငါတို့ကလေးတွေပါ သေသွားရင် မျိုးဆက်မရှိဘူး ဖြစ်သွားမယ်။ ငါတို့ ခရိုဝီမီ (Khowemi) ရွာကိုသွားကြမယ်ဆိုပြီး သွားခဲ့ကြတယ်။ တစ်ချို့တွေက လမ်းမှာတွေ့ အစာလွန်ပြီး လမ်းမလျှောက်နိုင်ခဲ့ဘူး။ ဒီလိုနဲ့ " ရွာကိုရောက်တော့ ရွာက ထမင်းတွေကျွေးတယ်။ အဲဒီကနေ ငါတို့ လိုဆားမီ (Losami) ရွာကိုသွားတယ်။ အဲဒီမှာ နာဂစစ်သားတွေက တာပေါ်လင်နဲ့ တဲလေးတွေဆောက်ပေးတယ်။ ဆန်တွေပေးတယ်။ အိန္ဒိယအစိုးရက ရွာပျက်သွားလို့ဆိုပြီး အကူအညီပေးဖို့ လုပ်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် နာဂစစ်သားတွေက လုံးဝလက်မခံခဲ့ဘူး။

သူတို့ကပဲ အဲဒီမှာရေရှည်နေရင် မလုံခြုံဘူးဆိုပြီး မြန်မာပြည်ဘက်မှာရှိတဲ့ စသီ (Sathi) ဒုက္ခသည်စခန်းကို ငါတို့ကို ပို့ပေးခဲ့တယ်။ ဒီလိုနဲ့ပဲ ငါတို့ဟာ ဒုက္ခသည် စခန်းမှာ ဆန် (၁) ကေဂျီ ကို လူ (၁၆) ယောက် စကေးနဲ့ စားခဲ့ရပါတယ်။ ငါတို့တွေက တောင်သူတွေဆိုတော့ ထမင်းအစားကြီးတယ်။ ရွာမှာတုန်းကဆိုရင် ဆန် (၁) ကေဂျီဆိုတာ ယောက်ျား (၂) ယောက်လောက်ကပဲ စားတာလေ။ တစ်ရက်မှ ကောင်းကောင်းမနေခဲ့ရပါဘူး။ လေယာဉ်သံကြားတိုင်းလည်း ကြောက်နေခဲ့ရတယ်။ အမေတွေက သက်ဆိုင်ရာလူကြီးတွေကို အဲဒီမှာဆက်နေရင် ငါတို့ကလေးတွေလည်း ငတ်သေတော့မယ်။ ငါတို့ ရွာပြန်တော့မယ်လို့ ခဏခဏပြောခဲ့တယ်။ နာဂလက်နက်ကိုင်တွေကလည်း ဒီလူတွေရဲ့အသက်လုံခြုံရေး အတွက် ချက်ချင်းပြန်ဖို့ခွင့်မပြုခဲ့ဘူး။ ဒီလိုနဲ့ အဲဒီစခန်းမှာ တစ်နှစ်ကျော်ကျော်လောက်ကြာသွားခဲ့တယ်။ နောက်ပိုင်းမှာတော့ ပေါ်ကျူရီ နာဂဟိုးဟိုး ကလည်း ဒီရွာကို ဘယ်သူမှ ပြန်မနေရင် တစ်ခြား မျိုးနွယ်စုတွေက လာနေသွားလိမ့်မယ်။ ရွာပြန်တည်ဆောက်ကြပါဆိုပြီး စာထုတ်ပြန်တယ်လို့ပြောတယ်။

မဂျီရွာပြန်လည်တည်ဆောက်ခြင်း- သဟဇာတရှိသော ရိပ်မြို့မှ တိုးပွားလာမှုသည် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်မှုများဆီသို့

ဒီလိုနဲ့ ၁၉၆၂ နှစ်အကုန် ၁၉၆၃ နှစ်သစ်ကို မကူးခင် ငါတို့ အဖေတွေ ခေါင်းချခဲ့တဲ့ ဒီရွာကို အမေတွေရဲ့ ဦးဆောင်မှုနဲ့ အားလုံးပြန်လာကြတယ်။ ၁၉၆၃ နှစ်သစ်ကူးကို ရွာမှာပဲလုပ်ခဲ့ကြတယ်။ ပြန်လာတော့လည်း ခက်ခဲလိုက်တာ။ မုဆိုးမရွာ၊ မိဘမဲ့ရွာလိုဖြစ်ရပြီမဟုတ်လား။ ဘယ်လောက်ပဲ ခက်ခဲပါစေ ရတဲ့နည်းလမ်းနဲ့

အိမ်တွေဆောက်ကြတယ်။ သမိုင်းအကြည့်မယ်ဆိုရင် ငါတို့ရွာကို ပထမအကြိမ်တည်ခဲ့တာလည်း ငါတို့အဘိုးတွေကပဲ တည်ခဲ့တယ်။ ဒုတိယတစ်ကြိမ်တည်တော့လည်း ငါတို့အမေတွေရဲ့ဦးဆောင်မှုနဲ့ပဲ စတင်ခဲ့တယ်။ အခြားဒေသအသီးသီးမှာ ရှိတဲ့ ပေါ်ကျူရီ နာဂမျိုးနွယ်စုလူမျိုးတွေကလည်း မိဘမဲ့ရွာလိုဖြစ်နေတဲ့ ငါတို့ရွာကို ဝိုင်းကူရမယ်ဆိုပြီး တစ်စတစ်စ ပြောင်းရွှေ့လာကြတယ်။ ဝမ်းနည်းစရာ၊ လွမ်းစရာတွေရှိပေမယ့်လည်း အဲ့လိုမျိုး အချင်းချင်းဝိုင်းဝန်းကူညီတဲ့ဟာရှိနေလို့လည်း ငါတို့ တစ်ချို့ခွန်အားလေးတွေ ဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက ပထမအကြိမ်ရွာတည်ခဲ့တဲ့ သူကြီးရဲ့ ပဉ္စမမြောက်မျိုးဆက်မှာ ကျန်ခဲ့တဲ့သူက အသက် (၉) နှစ်ဝန်းကျင်ပဲရှိသေးတော့ ရွာသူကြီးလုပ်ဖို့ လူကလည်း မရှိသလိုဖြစ်သွားပြီး သူကြီးစနစ်ကို ဆက်မကျင့်သုံးခဲ့ကြတော့ဘူး။”

Apsuse က ပြောပြသည့် သူကြီးခွဲရသည့် ကျေးရွာသမိုင်းဖြစ်စဉ်ကို သုတေသီတို့သည် နှလုံးကြေကွဲခြင်း၊ မျက်စိထဲမြင်ယောင်ကြည့်ခြင်း နှင့် တပြိုင်နက်ထဲတွင် လေးစားရခြင်း စသည့် ခံစားမှုအစုံဖြင့် နားထောင်ပြီးနောက် ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် ကျေးရွာသို့ ပြောင်းရွှေ့အခြေချနေသူ အသက် ၅၉ နှစ်အရွယ် တစ်ဦး၏ ပြောကြားချက်ကို တစ်ဖန် နားထောင်ရသည်။

“ ကျွန်တော့်မိဘတွေက ဒီရွာကို ၁၉၆၃ ခုနှစ်က ကီဖရီ (Khiphre) ဘက်ကနေပြောင်းရွှေ့လာတာ။ ကျွန်တော်ကတော့ ဒီရောက်တဲ့အချိန် ၁၉၆၄ မှာမွေးခဲ့တာ။ ကျွန်တော့်မိဘတွေပြောခဲ့တာကတော့ မြေအောက်တော်လှန်ရေးသမား (နာဂလက်နက်ကိုင်များကိုဆိုလိုသည်) တွေက ဒီရွာကိုကူညီပေးဖို့ တိုက်တွန်းကြတယ်လို့ပြောတယ်။ အဲဒီတုန်းက ဒီမှာ အဖေတွေ မရှိကြတော့ဘူးလေ။ အဲဒါတော့ “ ငါတို့ဒီရွာကို သွားနေပေးမှ ဖြစ်မယ်ဆိုပြီး လာခဲ့ကြတယ် ပြောတယ်။ ကျွန်တော်သိတတ်တဲ့ အရွယ်မှာကတော့ ဒီရွာမှာ အိမ်ခြေ (၃၅) အိမ် ဝန်းကျင် လောက်ရှိနေပြီ။”

အသက် (၈၃) နှစ်အရွယ် ရိပု (Zhipu) ဒေသမှ ပြောင်းလာသူ တစ်ဦးကလည်း “ဒီရွာက နေလို့ကို ကောင်းတယ်။ ရာသီဥတုကလည်း မျှတတယ်။ စိုက်ပျိုးသီးနှံတွေကလည်း ဖြစ်ထွန်းတယ်။ ကျွန်တော်က လက်နက်ကိုင်မှာ နှစ်ပေါင်း (၃၀) ကျော် အလုပ်လုပ်ခဲ့တော့ ဒေသအစုံကို ရောက်ဖူးတယ်။ အဲဒီထဲမှာ ကျွန်တော် ဒီရွာကို သဘောကျလို့ လက်နက်ကိုင်ကနေထွက်ပြီးတဲ့အချိန် ၁၉၇၀ အကုန်မှာ ဒီရွာကိုအခြေလာချခဲ့တာ။ အဲဒီတုန်းကတော့ အိမ်ခြေ (၆၀) ဝန်းကျင်လောက်ရှိမယ်ထင်ပါတယ်။ အသက် (၄၉) နှစ်အရွယ် ကျေးရွာ Head GB ၏ ပြောပြချက်အရ ၁၉၆၃ ကနေစပြီး ဒီရွာကိုပြောင်းနေတဲ့သူက တစ်စတစ်စများလာသည့်အတွက် ကျေးရွာတွင် ရွာနေရာချဲ့ထွင်ရခြင်းများ၊ မြေယာလုပ်စားကွက်များ ချဲ့ထွင်ရတာများ များလာသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာလူကြီးများမှ ၁၉၈၄ မှစ၍ အခြားနေရာမှ ပြောင်းရွှေ့လာသူများကို တားမြစ်လိုက်ပြီး ယခုလက်ရှိအိမ်ခြေမှာ စုစုပေါင်း (၁၃၀) ကျော်ရှိနေပြီဖြစ်ကြောင်း သိရှိခဲ့ရသည်။

ပျောက်ကွယ်သွားသောသစ်တော- ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ထိန်းသိမ်းရေးကြိုးပမ်းမှုများ

Rev ၏ ပြောပြချက်များအရ မဂျီ ကျေးရွာသည် ၁၉၆၀ မတိုင်မှီကဆိုလျှင် မိသားစုကျေးရွာလေး ဖြစ်ခဲ့သည်။ ချစ်ခြင်းမေတ္တာနဲ့ ပြည့်ဝပြီး သူကြီး၏ ဦးဆောင်မှုကို တစ်သေမတိမ်းလိုက်နာခဲ့သည့်ရွာ ဖြစ်ခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။ Apsuse ကလည်း " ဒီရွာလေးက ၁၉၆၀ မတိုင်မှီကဆိုရင် ချစ်ခြင်းမေတ္တာနဲ့ ပြည့်နေတဲ့ ရွာလေးပေါ့။ သိပ်ကို ချစ်စရာကောင်းတဲ့ လူမှုအသိုက်အမြုံလေးဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ငါတို့ငယ်ငယ်က ဘာသာတရားဆိုတာ မရှိဘူး။ အားလုံးက ခေါင်ရည်သောက်ကြတယ်။ အဲဒီတုန်းက ဘာသာတရားအဆုံးအမ မရှိခဲ့ပေမယ့် လူတွေက ကိုယ့်ကျင့်တရားသိပ်ကောင်းကြတယ်။ အရှက်တရားလည်းကြီးတယ်။ မိသားစုတစ်ခုက နေမကောင်းလို့ လုပ်ငန်းခွင်နောက်ကျနေရင်လည်း တစ်ရွာလုံးက ဝိုင်းဝန်းလုပ်ပေးခဲ့ကြတယ်။ မိဘမဲ့ကလေးတွေရဲ့ အိမ်ကို သန့်ရှင်းရေးလုပ်ပေးတယ်။ အဝတ်တွေ လျှော်ပေးတယ်။ အစားအသောက်တွေ ပို့ပေးခဲ့ကြတယ်။ ဒီလိုနဲ့ တစ်ရွာလုံးက မိသားစုလိုပဲနေခဲ့ကြတယ်။" ဟုပြောပြသည်။ အဖိုးတစ်ဦးကလည်း "အရင်ကတော့ လူတွေက လောဘစိတ်နည်းကြတယ်။ သူကြီးက ဒီနှစ် ဒီမှာ တောင်ယာလုပ်မယ်ဆိုရင် အားလုံးက လိုက်နာကြတယ်။ သူကြီးက ဘယ်နေ့ စပါးစိုက်မယ်၊ ဘယ်နေ့ ကောက်ရိတ်မယ်ဆိုတာလည်း သတ်မှတ်ပေးပြီး အားလုံးက တစ်ညတစ်ညွတ်တည်း လုပ်ကြတယ်။" ဟုပြောပြသည်။

၁၉၆၂ နောက်ပိုင်း ဒုတိယအကြိမ် ကျေးရွာထူထောင်ပြီး အပြင်မှ ပြောင်းရွှေ့လာသူများလာသဖြင့် ကျေးရွာတွင် လူဦးရေ တဖြည်းဖြည်းများလာပြီး ထိုသို့ပြောင်းရွှေ့လာသူများ၏ နိုင်ငံသားမှတ်ပုံတင် (Aadhaar Card) တွင် မဂျီ နိုင်ငံသား အဖြစ်ထုတ်ပေးခဲ့သည်။ မဂျီနိုင်ငံသား ဖြစ်သူတိုင်း ထိုအချိန်က ကျေးရွာပိုင်မြေများတွင် တောင်ယာခုတ်စားခွင့်များနှင့် လယ်ကွက်အသစ် တူးဖော်ခွင့်များပေးခဲ့သည်။ မူလမြေယာပိုင်ရှင်များကလည်း မိသားစုပြန်လည်ထူထောင်ရေးအတွက် မြေယာတစ်ချို့ရောင်းချခဲ့ရသည်။ Apsuse ၏ ပြောပြချက်အရ သူသည် စစ်ဘေးရှောင်ကပြန်လာပြီး မိဘညီကိုမောင်နှမလည်း မရှိတော့သဖြင့် ချစ်သူမိန်းကလေးနှင့်အတူ ဘဝထူထောင်ရန်အတွက် ဘိုးဘွားပိုင် လယ်တစ်ကွက်ကို အခြားရွာတွင် နေထိုင်သည့် အဒေါ်၏ ဝက်တစ်ကောင်နဲ့ လဲ၍ မင်္ဂလာဆောင်အတွက် သုံးခဲ့ရကြောင်းပြောပြသည်။

ထိုသို့ဖြင့် ၁၉၇၀ ဝန်းကျင်တွင် ကျေးရွာ၏ အိမ်ထောင်စုမှာ (၆၀) ကျော် (၇၀) ဝန်းကျင်အထိ တိုးလာခဲ့သည်။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုများတိုးလာခြင်းသည် ပညာရေးအတွက် ကျောင်းဆောင်များ ရရှိခြင်း၊ စုပေါင်းလုပ်ဆောင်ရသည့် ရပ်ရေးရွာရေးကိစ္စများအတွက် များစွာကောင်းလာခဲ့သော်လည်း ကျေးရွာရှိ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကိုလည်း မျှသုံးရသည့်အတွက် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အရ ကြည့်မည်ဆိုလျှင်

ထိခိုက်မှုရှိကြောင်း ကျေးရွာ Head GB က သုတေသီများ၏ မေးမြန်းမှုအပေါ်မှတ်ချက်ပြုသည်။ အသက် (၅၉) နှစ်အရွယ် ဖြေဆိုသူတစ်ဦးနှင့် Rev ပြောပြချက်အရ ၁၉၇၀ နောက်ပိုင်းတွင် ကျေးရွာမှ မိတာ (၂၀) ခန့်သွားလျှင် ရောက်သည့် အာဂချ် တံတား အထိ သစ်ထုတ်လုပ်ရေး ကုမ္ပဏီများမှ သစ်များလာဝယ်ကြသည်။ ထို့နောက်ပိုင်းတွင် သစ်ဝယ်သည့် လုပ်ငန်းရှင်များ တစ်စတစ်စများလာပြီး ကျေးရွာတွင်လည်း ကျေးရွာပိုင်မြေများမှသော်လည်းကောင်း၊ ကိုယ်ပိုင်မြေများမှသော်လည်းကောင်း သစ်ထုတ်ရောင်းခြင်းများ မြင့်တက်ခဲ့ရာ ကျေးရွာမြေတွင် အပင်ကြီးများ ကုန်သလောက်ဖြစ်လာသည်။ ထို့နောက် ကျေးရွာလူကြီးများက ဒီတိုင်းဆိုလျှင် ကျေးရွာရှိသစ်တောများ နောင်လာနောက်သားများအတွက် မကျန်ဘဲ ဖြစ်တော့မည်ဟုဆိုကာ ၁၉၈၁ နှင့် ၁၉၈၂ ခုနှစ်တွင် တစ်အိမ်ထောင်လျှင် တစ်နှစ်အတွင်း ကားတစ်စီးစာသာ ရွာပိုင်မြေမှ သစ် ထုတ်ရောင်းခြင်းကို ကန့်သတ်လိုက်သည်။ ၁၉၈၂ နောက်ပိုင်းတွင် ကျေးရွာပိုင်နေရာမှ သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းကို လုံးဝတားမြစ်လိုက်တော့သည်။ အိမ်ထောင်သစ်ထူထောင်သူများ အိမ်ဆောက်ရန်အတွက် သစ်လိုလျှင်သာ ကျေးရွာလူကြီး၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ထုတ်ယူ၍ ရတော့သည်။ ကိုယ်ပိုင်နေရာများမှ ကိုယ့်သဘောအတိုင်းသာ ဖြစ်သည်။

သစ်ပင်ကြီးများ မရှိတော့သည့်နောက်ပိုင်းတွင် ရာသီဥတုသည်သိသိသာသာ ပူပြင်းလာသည်ဟု ဒေသခံများက ယူဆကြသည်။ အသက် (၇၈) နှစ်အရွယ် အဘိုးတစ်ဦးက “ ကျွန်တော်တို့ ဒီရွာကို ပြောင်းလာတာ ၁၉၆၆ ကပါ။ ဒီရွာမှာ ကျောင်းဆရာအနေနဲ့ ပြောင်းလာတာ။ အဲဒီတုန်းကတော့ သစ်တော သစ်ပင်တွေကလည်း ထူသေးတယ်။ လူတွေက စိုက်ပျိုးထားတဲ့ သီးနှံတွေရဲ့ အပင်အနေအထား၊ အပွင့်အနေအထားတွေကိုကြည့်ပြီး ဒီနှစ်တော့ သီးနှံတွေကောင်းမယ်လို့ ကြိုခန့်မှန်းလို့ရခဲ့ကြတယ်။ အခုကတော့ အပင်တွေ အပွင့်တွေကောင်းနေလို့ ဒီနှစ်တော့ အသီးကောင်းမယ် ခန့်မှန်းထားလည်း ရာသီဥတုက မမှန်တော့ ပိုးကျတာ၊ အသီးသီးခါနီးမှ တစ်မျိုးပြောင်းသွားတာရှိတယ်။ ခန့်မှန်းလို့မရဘူး။ ပြီးတော့ ဟိုတုန်းကဆိုရင် လူကြီးတွေက လရောင်ကိုကြည့်လို့ ဝါနေရင် ဪ... ဒီနှစ်တော့ ရာသီဥတု မကောင်းနိုင်ဘူး ဆိုတာ ခန့်မှန်းလို့ရတယ်။ လရောင်က ဖြူနေရင် ရာသီဥတုကောင်းမယ်လို့ ခန့်မှန်းကြတယ်။ နေရောင်ခြည်ရဲ့ ပြင်းအားကိုလည်းကြည့်ပြီး ဘယ်လောက်မိုးရွာမယ် နေပူမယ်ဆိုတာ ခန့်မှန်းတတ်ခဲ့ကြတယ်။ အခုက အဲလိုခန့်မှန်းလည်း မမှန်တော့ဘူး။ မိုးရွာချင်တဲ့အချိန်ရွာ ပူချင်တဲ့အချိန်ပူနေတော့တာ။ လူတွေက သစ်တောသစ်ပင်တွေကို မလေးစားတော့ သူတို့ကလည်း လူတွေအပေါ်သစ္စာမရှိတော့ဘူး” ဟုဆိုသည်။

အသက် (၈၃) နှစ် အရွယ်အဘိုးကလည်း “ ကျွန်တော်က ဒီရွာကို ၁၉၇၀ ကပြောင်းလာတာ။ အဲဒီတုန်းကတော့ သစ်တောသစ်ပင်ကြီးတွေ အများကြီးရှိသေးတယ်။” အဘိုးက ရွာမြောက်ဘက်ပိုင်း မြန်မာပြည်တည်ရှိရာ တောင်တန်းများဆီသို့ လက်ညှိုးထိုးပြရင်း “ ဟိုတုန်းက မိုးရွာတော့မယ်ဆိုရင် အဲဒီတောင်ကို ကြည့်လိုက်တာနဲ့ သိတယ်။ အဲဒီတောင်ကို ကြည့်လိုက်လို့ မည်းနေပြီဆိုရင် ငါတို့ဆီမှာလည်း မကြာခင် မိုးလာတော့မယ်ဆိုတာ

ပြောလိုရတယ်။ အခုတော့ သစ်ပင်တွေမရှိတော့လို့လားမသိဘူး အဲဒီဘက်မှ မည်းပြီးလာရင်လည်း ဒီဘက်ကို မိုးက မလာတော့ဘူး။ ဟိုတုန်းက အဘိုးအဘွားတွေဆိုရင် နှစ်အစပိုင်း ဇန်နဝါရီနဲ့ ဖေဖော်ဝါရီလလောက် မှာကတည်းက လေတိုက်နှုန်းကို ကြည့်ပြီး ဒီနှစ်တော့ ရာသီဥတု ဘယ်လိုရှိမယ်ဆိုတာ ခန့်မှန်းခဲ့ကြတယ်။ သူတို့ခန့်မှန်းတာလည်း မလွဲခဲ့ကြဘူး။ ဟိုတုန်းကဆိုရင် ဇန်နဝါရီလမှာ လေစတိုက်ပြီး ဧပြီလဆိုရင် လေတအားပြင်းတယ်။ မေလဆိုရင် မိုးစတင်တယ်။ အခုတော့ လေကလည်းမတိုက်ဘူး။ မိုးကလည်း ဝင်ချင်တဲ့အချိန် ဝင်တယ်” ဟုဆိုသည်။

Apuse ကလည်း ယခင်ကဆိုလျှင် မိုးရွာလျှင်လည်း မိုးကာဆောင်းပြီး အလုပ်လုပ်၍ ရသလို နေပူနေလည်း ပက္ကလာဆောင်းကာ အလုပ်လုပ်၍ရသည်။ လုပ်ငန်းရာသီခွင်တိုင်း တစ်နေကုန် မိုးကာဆောင်း၍ သော်လည်းကောင်း ပက္ကလာဆောင်း၍ သော်လည်းကောင်း အလုပ်လုပ်၍ ရခဲ့ကြသည်။ အခုနောက်ပိုင်းတွင်မူ နေပူလျှင် နေပူရှိန်သည် ကျောကုန်း မခံနိုင်အောင်၊ မြေကြီးပေါ်ခြေထောက်နင်း၍ မရအောင် ပူပြင်းပြီး မိုးရွာပြန်လျှင်လည်း ချက်ချင်း ဆောင်းတွင်းဝင်သွားသလို အေးစက်သွားကာ အလုပ်လုပ်၍ မရကြောင်း ပြောပြသည်။ ထို့အပြင် တောနက်ကြီးသို့ သွားသည့်တိုင်အောင် ယခင်လို သစ်တော သစ်ပင်ကြီးများ မရှိတော့သည့်အတွက် မြေကြီးသည် စိုစွတ်မနေပဲ ခြောက်သွေ့နေသည်။ မိုးရွာသည့်အခါတွင် ရေသည် ချက်ချင်းကြီးပြီး မိုးရွာပြီးသည်နှင့် ရေမရှိ ဖြစ်ပြန်သည်။ ယခင်လို စိမ်းစမ်းရေများလည်း မရှိတော့ဟုဆိုသည်။

ကျေးရွာတွင် ထိုသို့သစ်တောများပြုန်းတီးသွားခြင်းကြောင့် ရာသီဥတုဆိုင်ရာပြောင်းလဲမှုများ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆထားကြပြီး ကျေးရွာလူကြီးများနှင့် လူငယ်များအားလုံးက ထိုအရေးကိစ္စအပေါ်အလေးအနက်ထား ဆောင်ရွက်နေကြသည်ကိုလည်းတွေ့ရသည်။ သစ်တောသစ်ပင်များ ခုတ်ယူခြင်းကို ၁၉၈၂ ခုနှစ်ကတည်းက တားမြစ်လိုက်သလို လွန်ခဲ့သည့် နှစ် (၂၀) ဝန်းကျင်ခန့်မှ စ၍လည်း ကျေးရွာ သစ်တောနှင့် တောရိုင်းတိရိစ္ဆာန်များ ထိန်းသိမ်းရေး (Village Forest and Wild Animal Conservation) ဧရိယာကို သတ်မှတ်ကာ ကိုယ်ထူကိုယ်ထစနစ်ဖြင့် ထိန်းသိမ်းလျက်ရှိသည်ကိုလည်း လေးစားဖွယ်တွေ့ရသည်။ သစ်တောထိန်းသိမ်းထားသည့် ဧရိယာတွင် မည်သည့်အကြောင်းပြချက်နှင့် မဆို သစ်ပင်ခုတ်ခြင်းနှင့် တောရိုင်းတိရိစ္ဆာန်များ ပစ်ခတ်မှုကို တင်းကြပ်စွာ ပိတ်ပင်တားမြစ်ထားသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ထိုတားမြစ်ချက်များကို လိုက်နာမှုရှိစေရန်လည်း တိကျသော စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများချမှတ်ထားပြီး ထိန်းသိမ်းမှုတာဝန်ကိုကာကွယ်ရန် ကျေးရွာကောင်စီနှင့် Goa-Bora အဖွဲ့မှ ကျေးရွာလူငယ်ဖွဲ့ကို အပြည့်လွှဲအပ်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ကျေးရွာလူငယ်များသည် ထိုသစ်တောထိန်းသိမ်းရေးအတွက် အပြည့်အဝတာဝန်ရှိသူများဖြစ်သည်။ လူငယ်များအနေဖြင့် သစ်တောထိန်းသိမ်းထားသည့်နေရာသို့ ရှောင်တခင် သွားရောက်စစ်ဆေးမှုများပြုလုပ်ရသည်။ အကယ်၍ သွားရောက်စစ်ဆေးသည့်အချိန်တွင် အမဲလိုက်သည့်သူများအား တွေ့ပါက သားကောင်မရထားသည့်တိုင် ဒဏ်ငွေ ရူပီး (၅၀၀၀) အထိရိုက်ခြင်း၊

သားကောင်နှင့် တကွတွေ့ပါက သားကောင်အမျိုးအစားပေါ်မူတည်၍ ဒဏ်ငွေ (၅၀၀၀ မှ ၂၀၀၀၀) အထိ ပေးဆောင်စေခြင်း များရှိသည်။ ထို့အပြင် တာဝန်သိပြည်သူများမှ တွေ့ရှိ၍ သတင်းပေးသည့် အခါမျိုးတွင်လည်း လူငယ်များက လမ်းတွင်စောင့်ဖမ်းပြီး သတ်မှတ်ထားသည့် စည်းကမ်းအတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းများရှိသည်။ ထိုသို့ရရှိသော ဒဏ်ငွေများကိုလည်း လူငယ်များအတွက် ရန်ပုံငွေအဖြစ် အသုံးပြုသည်။ သတင်းပို့ပေးသည့် တာဝန်သိပြည်သူများကိုလည်း အမည်မဖော်ပဲ ဆုပေးသည့်စနစ်လည်း ရှိသည်။ အကယ်၍ ကျူးလွန်သူသည် လူငယ်များ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို လက်မခံဘဲ အချေအတင်ဖြစ်ခဲ့ပါက ကျေးရွာကောင်စီလက်ထဲသို့ လွှဲအပ်ခံရမည်ဖြစ်ပြီး ပြစ်ဒဏ်မှာလည်း (၂) ဆဖြစ်သွားမည်ဖြစ်သည်။

မဂျီ ကျေးရွာသည် ဌာနေတိုင်းရင်းသားများ၏ ဘိုးဘွားများကိုယ်တိုင် စတင်တည်ထောင်ခဲ့သည့်ရွာဖြစ်ပြီး အိန္ဒိယစစ်တပ်၏ မတရားအနိုင်ကျင့်သတ်ဖြတ်မှုကြောင့် အိမ်ထောင်ဦးစီး အမျိုးသားများ မရှိတော့သော်လည်း မိခင်များက သတ္တိရှိစွာ ဒုတိယအကြိမ် ကျေးရွာပြန်လည်ထူထောင်ခဲ့သည့် ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်သည်။ ထိုအချင်းအရာကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ဌာနေတိုင်းရင်းသားများ၏ ၎င်းတို့ မြေအပေါ်သံယောဇဉ်ကြီးပုံနှင့် တန်ဖိုးထားပုံများကို အထင်းသားမြင်တွေ့ရသည်။ ထိုသို့ ဖခင်မဲ့နေသည့် ကျေးရွာကို အနီးအနားရွာများမှ မျိုးနွယ်စုများနှင့် အခြားသောဒေသများမှ မျိုးနွယ်စုများက ဝန်းရံပေးသည့်အနေဖြင့် ထိုရွာကို ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ပေးခြင်းသည်လည်း ပေါ်ကျူရီ နာဂမျိုးနွယ်စုမျိုးနွယ်စုများ၏ ချစ်စဖွယ် ဓလေ့များ အချင်းချင်း ဖေးမကူညီလိုစိတ်များ၊ မျိုးချစ်စိတ်များကို မြင်ရစေသည်။ ပထမအကြိမ်ရွာပျက်ခဲ့ပြီး ဒုတိယအကြိမ် ရွာပြန်လည်ထူထောင်သည့်အချိန်တွင် အပြင်လူများ ကျေးရွာသို့ ဝင်လာသည့်အခါ ကျေးရွာ၏ သဘာဝအရင်းအမြစ်များအား ခွဲဝေသုံးစွဲရသည်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အရ ကြည့်မည်ဆိုပါက လူဦးရေများလာခြင်း အရပ်ဒေသအစုံမှ ပြောင်းရွှေ့လာပြီး ကျေးရွာ၏ အရင်းအမြစ်ကို မျှဝေသုံးဆွဲခြင်းသည် ဒေသခံပြည်သူများ၏ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်များအတွက် ထိခိုက်မှုများ ရှိလာစေခဲ့သည်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။ ထို့သို့ပျက်စီးမှုရှိလာခြင်းကို သတိပြုမိသည့်အခါ ဒေသခံများသည် ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်ဖြင့် သစ်တောများ ပြန်လည်ထိန်းသိမ်းနေသည်မှာလည်း ဌာနေတိုင်းရင်းသားများ၏ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပေါ် မည်သို့အလေးထားသည်ကို ထင်ရှားစွာတွေ့ရှိရသည်။

စိတ်ဒဏ်ရာများကုစားခြင်းနှင့် ရဲရင့်မိခင်များ

မဂျီ ဘိုးဘွားများကြုံခဲ့ရသည့် ကံကြမ္မာဆိုးသည် လူသားတစ်ယောက်အနေဖြင့် ကြုံတွေ့ဖို့ရန် ကျော်လွန်လွန်းသော အတွေ့အကြုံဖြစ်သည် ဟုခံစားခဲ့ရပြီး လူတစ်ယောက်အနေဖြင့် ထိုခါးသီးနာကျင်လွန်းသည့် အတွေ့အကြုံကြောင့် ရရှိထားသည့် စိတ်ဒဏ်ရာများ နာကြည်းချက်များကို မည်သို့ ကုစားကြသည်ကိုလည်း သိလိုစိတ်ပြင်းပြခဲ့သည်။ သို့သော် Apsuse နှင့် Rev ကတူညီသော အဖြေများကို သုတေသီအားပေးခဲ့သည်။ “ တရားစီရင်ခြင်း၊ ခွင့်လွှတ်ခြင်းတရားတို့သည် လူသားတစ်ဦးဦးကနေ

လာသည်မဟုတ် အထက်က လာ၏။ (ဘုရားသခင်ကိုဆိုလိုသည်) ကျွန်တော်တို့ လူတွေက မုန်းတီးနာကြည်းနေမယ်။ ကလဲ့စားခြေနေမယ်ဆိုရင် ကမ္ဘာကြီးက ဘယ်တော့မှ ငြိမ်းချမ်းမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ သမိုင်းကို တို့လူငယ်တွေ သိရမယ်” ဆိုသည့်အဖြေကို ပေးခဲ့သည်။ ဤအရာသည် ဘိုးဘွားများက နောင်လာနောက်သားများအတွက် အမွေပေးသည့် ငြိမ်းချမ်းခြင်းအကြောင်းနှင့် သမိုင်းအကြောင်းလားဟု သုတေသီချက်ချင်းတွေးမိသည်။ သူတို့၏ အဖြေသည် သုတေသီ နှလုံးအိမ်ထဲ ဟာ..ခန့်..ဖြစ်စေခဲ့ပြီး လေးစားခြင်းနဲ့အတူ မျက်ရည်တို့လည်း ကျခဲ့ရသည်။

ဒုတိယအကြိမ်ကျေးရွာကို မိခင်များ၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခဲ့သည်ဟု သိရသောအခါ သုတေသီတွေးမိပြန်သည်။ ပျော်ရွှင်စရာ အတိရှိခဲ့သည့် သူတို့ရွာကလေး၊ ချစ်သူမောင်မယ်စုံတွဲများ နေခဲ့သည့် လွမ်းစရာရွာကလေး၊ အချင်းချင်းဖေးမကူညီတတ်သည့် ရွာကလေး၊ မယ်တို့၏ ချစ်လင်များ၊ သားရတနာများနှင့် အာဇာနည်ဖခင်များ သွေးမြေကျ အသက်စတေးခဲ့ရသည့် အတိတ်ပုံရိပ်ဆိုးများနှင့် လွမ်းမိုးနေသည့် သည်ရွာကလေးကို မိခင်များ အဘယ်သို့သော သတ္တိခွန်အားများနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်နိုင်ခဲ့သနည်း။ အမြော်အမြင်ကြီးသည့် မိခင်များ ပြန်လည်ထူထောင်ထားသည့် ဤရွာသည် ယနေ့ခေတ်တွင် ပေါ်ကျူရီ နာဂမျိုးနွယ်စုလူများ၏ သမိုင်းဝင်ရွာတစ်ရွာဖြစ်နေပြီ ဖြစ်သည်။ ပေါ်ကျူရီ နာဂမျိုးနွယ်စုBlack Day ကို နှစ်စဉ် စက်တင်ဘာလ (၆) ရက်နေ့တိုင်း မဂျီ ရွာတွင်ကျင်းပနေပြီဖြစ်သည်။

သုတေသီ သိလိုသမျှကို ဖြေကြားပေးခဲ့ကြသော Head GB နှင့်တကွ ပါဝင်ဖြေဆိုသူအားလုံးကို အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ ထိုသူတို့၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုကြောင့်သာလျှင် ယခုကဲ့သို့ အကြောင်းအရာများကို သိရှိရခြင်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းစဉ်များလည်း ချောမွေ့ရခြင်းဖြစ်သည်။ ဤခရီးစဉ်သည် သုတေသီ၏ ဘဝအတွက် မေ့လို့မရသည့် ခရီးမှတ်တိုင်တစ်ခုဖြစ်ခဲ့ရသည်။

လုချီ